

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md
e-mail: secretariat@justice.gov.md

18.06.2024 nr. 04/1-5742
La nr. 06/1-17/32 din 17.06.2024

**Ministerul Finanțelor
Cancelaria de Stat**

Cu referire la proiectului legii privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023, Ministerul Justiției remarcă imperativul întreprinderii măsurilor care se impun pentru a nu periclita procesele de reformare a justiției, solicitate inclusiv prin scrisoarea nr. 10/4691 din 20 mai 2024.

În contextul în care reforma justiției și combaterea corupției constituie elementele-cheie în parcursul nostru de integrare europeană, iar realizarea cu succes a acesteia implică capitalul uman, ajustarea nivelului de salarizare pentru mai multe autorități din domeniul justiției este stringentă. Nivelul redus de salarizare creează un deficit acut de personal și duce la lipsa atractivității sectorului pentru profesioniști.

Astfel, reiterăm propunerile de modificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2024, după cum urmează:

1. Ajustarea nivelului de salarizare și majorarea efectivului limită al personalului autorităților publice din domeniul justiției:

1) autoritățile administrative din subordinea Ministerului Justiției:

a) *majorarea valorii de referință aplicate la calcularea salariilor pentru personalul ARIJ și AAIJ de la 2500 lei la 3000 lei.*

Majorarea salariilor angajaților AAIJ și ARIJ este imperios necesară pentru a stopa migrația de resurse umane, inclusiv în contextul reorganizării planificate de fuzionare a celor 2 agenții din subordinea Ministerului Justiției, în scopul creării unității unice responsabile pe digitalizare în sectorul justiției și implementarea noilor modificări cu privire la harta judiciară.

b) *stabilirea sporului cu caracter specific pentru personalul din organele de probațiune (20% din salariul de bază al personalului din birourile de probațiune și Direcția monitorizare electronică din cadrul INP).*

Insistăm asupra ideii privind necesitatea consolidării capacităților instituționale ale organelor de probațiune (Inspectoratul Național de Probațiune). Sistemul de probațiune este parte a sistemului de justiție având misiunea de a participa la înfăptuirea actului de justiție, prin acordarea suportului organelor judiciare în individualizarea pedepselor, supravegherea modului de executare a pedepselor neprivative de libertate, reintegrare socială a persoanelor care au încălcat legea, în scopul reducerii recidivei și creșterii gradului de siguranță socială. Având în vedere poziționarea INP ca subdiviziune a Ministerului Justiției, care contribuie la implementarea politicilor penale și executarea actului de justiție, se propune modificarea Legii nr. 270/2018 prin acordarea sporurilor cu caracter specific personalului din organele de probațiune în mărime de 20%.

2) *Sistemul judecătoresc/procuratura:*

a) *majorarea valorii de referință aplicabile la calcularea salariilor pentru procurori care nu au fost subiecți ai evaluării externe, de la 2 500 lei la 2 850 de lei, în vederea implementării parțiale a Hotărârii Curții Constituționale nr. 12 din 8 august 2023 (similar cum a fost operat pentru judecători începând cu 01.06.2023).*

Deși Ministerul Justiției a solicitat în mod repetat egalarea valorii de referință aplicabile judecătorilor și procurorilor, în Legea bugetului s-a păstrat diferența, și anume, 2 500 lei pentru procurori și 2 850 pentru judecători (cu excepția judecătorilor din cadrul Curții Constituționale, al Consiliului Superior al Magistraturii și al Curții Supreme de Justiție), care nu au trecut procedura de evaluare externă sau extraordinară.

Prin urmare, în vederea asigurării tratamentului egal, dar și a implementării Hotărârii Curții Constituționale nr. 12 din 8 august 2023 și în scopul uniformizării valorii de referință, atât pentru procurori, cât și pentru judecători, se propune revizuirea și modificarea art. 10 lit. d) din Legea bugetului de stat pentru anul 2024, în sensul stabilirii valorii de referință pentru procurori în mărime de 2 850 de lei.

b) *stabilirea valorii de referință, aplicabile la calcularea salariilor judecătorilor/ procurorilor care vor promova evaluarea extraordinară, efectuată de CSEJ și CSEP, în cuantum de 4300 lei.*

Analizând prevederile art. 10 alin. (2) din Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023, se constată o abordare diferențiată a modului de salarizare a judecătorilor/procurorilor care promovează evaluarea externă în raport cu alți colegi, care nu sunt subiecți ai Legii nr. 252/2023 cu privire la evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor, fapt ce riscă să creeze un dezechilibru în interiorul sistemului de justiție. Mai mult în nota informativă a Legii nr.252/2023 s-a indicat că

judecătorii și procurorii care nu sunt subiecții de evaluare de către comisiile externe, vor fi evaluați conform legii existente cu privire la selecția și evaluarea performanțelor (ordinar și sau extraordinar) de către noile Colegii de evaluare a performanțelor, ce urmează a fi create în interiorul CSM și CSP. Respectiv, de asemenea, vor beneficia la fel de majorarea salariilor. În context, reieșind din faptul că judecători/procurorii care nu sunt subiecți ai Legii nr. 252/2023 urmează a fi supuși evaluării extraordinare efectuate de CSEJ/CSEP, se consideră oportună pentru precizare - includerea acestora la valoarea de referință de 4300 lei, aplicabilă celor care au promovat pre-vettingul și vettingul.

c) recalcularea, de la 1 ianuarie 2024, a salariilor judecătorilor și procurorilor ce trec vetting-ul.

Se propune ca norma referitoare la majorarea salariilor judecătorilor și procurorilor care trec evaluarea externă/extraordinară să se aplice începând cu data promovării evaluării respective, cu recalcularea salariului din 1 ianuarie 2024. Această abordare va fi una echitabilă și va exclude riscul discriminării subiecților evaluării în funcție de momentul evaluării propriu-zise a acestora.

d) majorarea valorii de referință aplicabile la calcularea salariilor pentru personalul Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor de la 2 500 la 3 000 lei.

Având în vedere rolul Consiliului Superior al Magistraturii, al Consiliului Superior al Procurorilor, precum și a organelor specializate din componența acestora în procesul de evaluare și selecție a judecătorilor și procurorilor, în particular evaluarea integrității, personalul secretariatelor acestor entități vor fi implicate plenar în acordarea suportului necesar pentru evaluarea actorilor din sistemul justiției. Complexitatea exercițiului de evaluare și volumul adițional celui curent justifică sporirea remunerării personalului menționat.

3) majorarea valorii de referință aplicabile la calcularea salariilor pentru personalul Institutului National de Justiției de la 2 100 la 2 500 lei, pentru a atinge obiectivul principal în domeniul politicii salarizării care este creșterea și egalarea valorilor de referință utilizate la calcularea salariilor angajaților din sectorul justiției, respectând principiile care stau la baza sistemului unitar de salarizare, dar și având rolul esențial al INJ în domeniul justiției de a forma la cel mai înalt nivel toți actorii care contribuie la înfăptuirea justiției.

4) majorarea efectivului limită al personalului Curții Constituționale cu 2 unități pentru cabinetul Președintelui și 4 unități de asistent judiciar.

Prin Legea nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane) a fost aprobat dreptul Președintelui Curții Constituționale de a institui un cabinet propriu. În acest context, precum și având în vedere că ultima majorare a efectivului limită de personal a Curții a fost aprobată în anul 2013, prin Hotărârea Guvernului nr. 399/2013, se impune necesitatea alocării suplimentare a 2 unități de personal pentru instituirea cabinetului Președintelui Curții Constituționale.

Având în vedere creșterea numărului de sesizări depuse la Curtea Constituțională, pentru a asigura activitatea eficientă a Curții este necesară majorarea numărului asistenților judiciari astfel încât să fie atribuite câte 2 unități de asistent judiciar la fiecare judecător constituțional (raportul ar fi de 6 judecători constituționali și 12 asistenți judiciari).

5) revizuirea modalității de remunerare a membrilor Comisiei de evaluare, cu recalculare din 01.01.2024.

Reieșind din demersurile recepționate - Se solicită ajustarea indemnizației lunare a membrilor naționali ai Comisiilor de evaluare (nr.2 și nr.3) la valoarea de referință aplicabilă judecătorilor CSJ care au trecut procedura de evaluare, stabilită în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 (4500 lei), cu recalculare din 01.01.2024, care comparativ cu Comisia pre-vetting efectuează exercițiul de evaluare în baza mai multor legi concomitent (Lg 26/22, Lg 65/2023, Lg 252/2023). Este de menționat că, în prezent membrilor Comisiei de evaluare la calcularea indemnizației lunare li se aplică valoarea de referință în mărime de 3000 lei, conform art. 10 alin. (2) lit. e) prima liniuță din Legea bugetului de stat pentru anul 2024.

3. Compensarea cheltuielilor de transport/cazare pentru judecători/procurorii care parcurg distanțe lungi pentru a exercita funcția într-o altă localitate decât cea în care au domiciliul/reședința (estimativ 106 judecători și 130 procurori).

Se propune următoarea opțiune: dacă sediul instanței judecătorești/procuraturii în care activează judecătorul/procurorul, este situat la o distanță mai mare de 15 km de locul de trai, judecătorul/procurorul beneficiază de o indemnizație lunară în mărime de 5-10 % din salariul de bază pentru funcția de judecător/procuror, stabilit în Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Quantumul exact al indemnizației se va determina conform metodologiei aprobate de CSM/CSP.

Compensarea cheltuielilor de transport/cazare pentru judecători/procurorii va spori atractivitatea funcțiilor de judecător/procuror vacante, care se află în

judecătoriale și procuraturile mai îndepărtate de municipii și orașe, necesitate evidențiată în contextul actual pentru a gestiona transferurile operate pentru acoperirea locurilor vacante din instituții.

4. Facilități pentru organele profesionale conexe justiției:

Reiterăm necesitatea și rezonabilitatea oferirii unor condiții de plată mai reduse pentru spațiile în care își desfășoară activitatea organele profesionale instituite în temeiul legii, abordate anterior în scrisorile Ministerului Justiției. Este de menționat că bugetele organelor profesionale se formează din cotizările membrilor lor - liberi profesioniști (avocați, notari, executori judecătorești, mediatori, administratori autorizați) fără a fi subvenționate de la bugetul de stat.

În acest scop, Ministerul Justiției **repetat intervine** cu solicitarea operării modificărilor în pct. 1 lit. d) din Anexa nr. 9 la proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2024, după cum urmează:

sbp. 2), după textul „asociații obștești,” se completează cu cuvintele „organele profesionale create prin lege”;

la sbp. 4), cuvintele „birouri de avocați” se substituie cu cuvintele „birouri ale persoanelor care desfășoară activitate profesională în domeniul justiției”.

Informația privind cuantificarea propunerilor formulate în prezentul aviz se regăsește în anexa scrisorii Ministerului Justiției nr. 10/4691 din 20 mai 2024.

Din punct de vedere al tehnicii legislative, remarcăm că, într-o enumerare de referințe cratima se utilizează în cazul a mai mult de două elemente structurale consecutive.

Totodată, se va ține cont că, termenul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în restul cazurilor se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, „cifra”/„cifre”.

Secretar de stat

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2024.06.18 17:03:17 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eduard SERBENCO